

Tính hợp pháp của việc xuất khẩu lâm sản sang Liên minh châu Âu, Úc, và Hoa Kỳ

Hồ Chí Minh, Việt Nam
31/10-01/11/2013

**Giới thiệu về Các chính sách và Công ước
quốc tế tác động tới Buôn bán gỗ**

Gỗ là một trong những loài hoang dã làm hàng hóa có giá trị nhất trong buôn bán.

Chặt gỗ trái phép – đó là gì?

Việc chặt, chế biến, vận chuyển và bán gỗ
vi phạm pháp luật

Chặt gỗ trái phép – tại sao lại là vấn đề?

Nhóm Ngân hàng Thế giới

“Ước tính” giá thị trường của việc tổn thất hàng năm trên phạm vi toàn cầu từ việc đốn hạ rừng trái phép tại đất công là hơn \$10 tỷ đô la Mỹ.”

Chương trình hành động về Rừng của G8

“việc chặt cây trái phép cướp của chính phủ quốc gia, và các tỉnh, chủ rừng và cộng đồng địa phương một lượng lớn lợi nhuận và lợi ích, phá hủy hệ sinh thái rừng, bóp méo thị trường gỗ và các đánh giá nguồn tài nguyên rừng và hành động như một biện pháp nản lòng việc quản lý rừng bền vững.”

Rất nhiều người quan tâm tới rừng...

... và hành động để cho mọi người biết tâm trạng của mình qua việc biểu tình phản đối chính phủ và các nhà buôn

Xử lý vấn đề - Ba phương thức tiếp cận

①.

Quản trị và
về phía cung cấp

Quản trị và kiểm soát
rừng tại các quốc gia
sản xuất

②.

Thay đổi hành vi
của nhà sản xuất

“Hãy hoạt động hợp
pháp”, quản lý rừng
bền vững, chứng chỉ,
v.v.

③.

Dựa vào nhu cầu

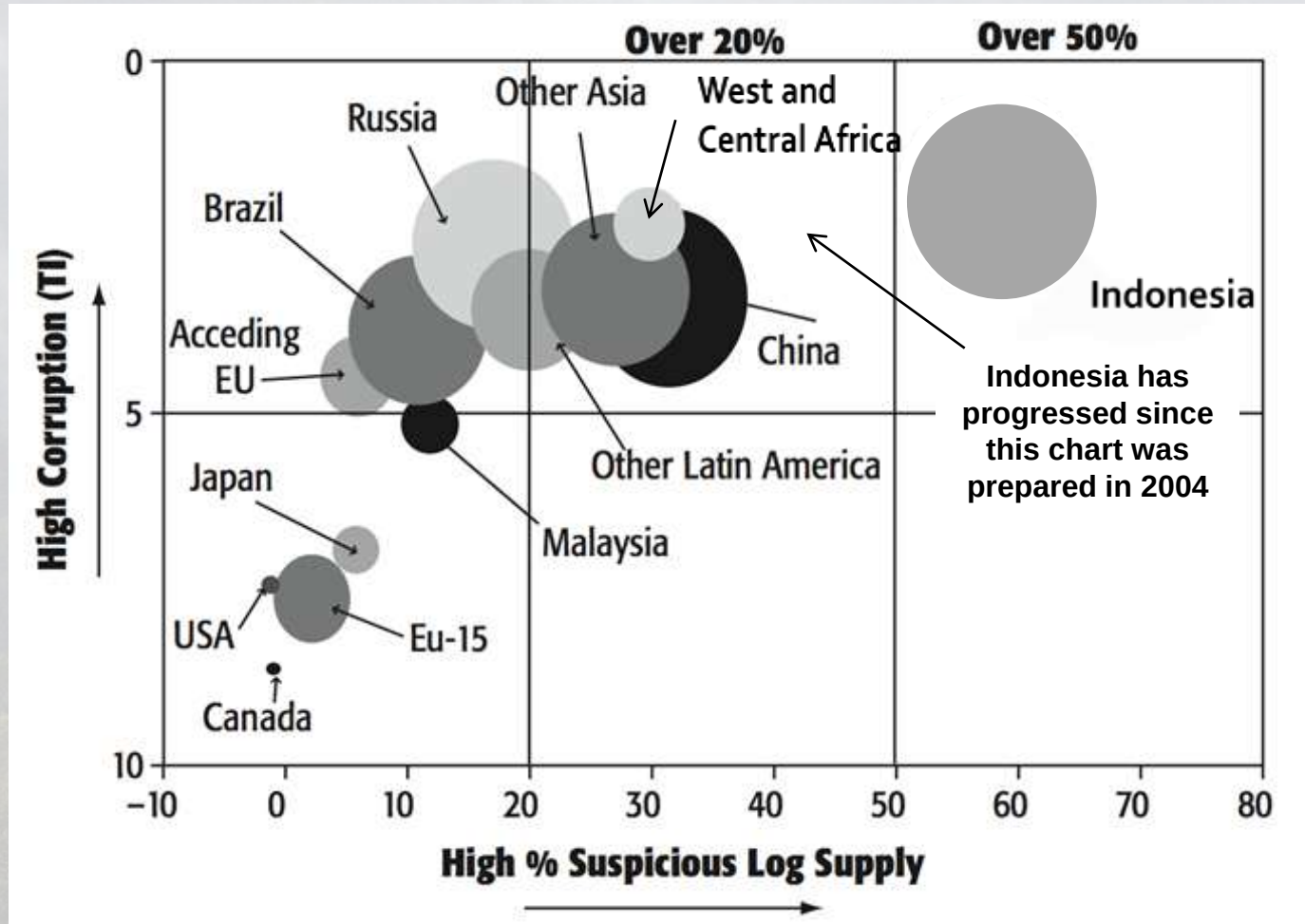

Tiêu thụ có trách
nhiệm, quy trình mua
sắm công, quy định
nhập khẩu

Quản trị và về phía cung cấp

Gỗ trái phép đến từ đâu?

Quản trị và về phía cung cấp – Các quốc gia sản xuất

Xem xét – Tăng cường – Nâng cao – Cải thiện

- ❑ Các chính sách lâm nghiệp
- ❑ Luật pháp về lâm nghiệp
- ❑ Kiểm soát buôn bán gỗ
- ❑ Năng lực thiết chế (nguồn nhân lực, thiết bị, cơ chế, tập huấn, v.v.)
- ❑ Thực thi

Hợp tác

- ❑ Với các bên liên quan khác (vd. Với tổ chức phi chính phủ, thành phần khối tư nhân)
- ❑ Với các quốc gia khác

Thay đổi hành vi của nhà sản xuất

Đạt được tính pháp lý, đảm bảo các bên khác rằng sản phẩm của bạn là hợp pháp.

- ❑ Cần hợp pháp
- ❑ Quy tắc hoạt động/các hướng dẫn
- ❑ Cải thiện phương thức khai thác (giảm tác động của việc chặt gỗ)
- ❑ Tham gia chương trình “Từng bước” (GFTN, TFT, các bước trong chương trình Smartwood)
- ❑ Xác nhận của bên thứ ba về tính hợp pháp (vd. Xác nhận nguồn gỗ hợp pháp (VLO) & Phù hợp pháp lý (VLC))
- ❑ Chứng nhận Chuỗi hành trình sản phẩm (CoC)
- ❑ Các kế hoạch cấp chứng chỉ rừng

Dựa vào nhu cầu– Các quốc gia tiêu thụ

Các hành động được thực hiện tại thị trường nhập khẩu để chấm dứt việc gỗ và sản phẩm gỗ trái phép vào lãnh thổ của họ:

- ❑ Tiêu thụ có trách nhiệm
- ❑ Mua sắm công
- ❑ Quy định về nhập khẩu

Các chính sách và Công ước quốc tế

Công ước về Buôn bán quốc tế các loài động thực vật hoang dã nguy cấp (CITES)

Buôn bán toàn cầu

Quy Định về Gỗ của Liên minh Châu Âu (EUTR) và Hiệp định Đối tác Tự nguyện (VPA)

Nhập khẩu của EU

Đạo luật cấm chặt gỗ trái phép của Úc (AILPA)

Nhập khẩu của Úc

Đạo luật Lacey

Nhập khẩu của Hoa Kỳ

Công ước về Buôn bán quốc tế các loài động thực vật hoang dã nguy cấp (CITES)

- ❑ Mục đích nhằm quy định buôn bán quốc tế về các loài động thực vật hoang dã và đảm bảo rằng việc này không đe dọa tới sự tồn tại của chúng.
- ❑ Một thỏa thuận giữa các chính phủ (cho tới nay là 178)
- ❑ Được coi là cơ chế quốc tế duy nhất có thể quy định buôn bán quốc tế về các loài hoang dã, bao gồm gỗ.

CITES

Hệ thống giám sát

Yêu cầu đối với
khai thác bền vững

CITES

Yêu cầu tuân thủ luật quốc
gia của nước xuất khẩu

Thực thi thông qua
luật pháp quốc gia

- ❑ Có hiệu lực từ năm 1973
- ❑ Quốc gia thành viên thực thi CITES thông qua luật pháp quốc gia.
- ❑ Bao gồm khoảng 34.000 loài nêu trong tại một trong ba danh sách (hay Phụ lục).
- ❑ Các quy định khác nhau tùy thuộc vào các loài này xuất hiện ở đâu trong Phụ lục I, II hay III.

Tất cả việc xuất và nhập khẩu của bất kỳ loài nào được liệt kê trong CITES cần phải được đăng ký.

Yêu cầu có giấy phép cho việc xuất khẩu bất kỳ loài nào được liệt kê trong CITES (kiểm tra xem liệu bạn cũng cần giấy phép nhập khẩu).

Bạn đang vi phạm luật pháp nếu bạn không làm được điều này

Loài gỗ được liệt kê trong CITES, v.d.:

- ❑ Gỗ gai (*Gonystylus* spp. eg. *Gonystylus bancanus*)
- ❑ Cẩm lai Thái (*Dalbergia cochinchinensis*)

Kế hoạch hành động của Liên minh châu Âu

FLEGT = Tăng cường thực thi lâm luật, quản trị rừng và thương mại lâm sản.

Liên minh châu Âu phản ứng với vấn đề chặt gỗ và buôn bán trái phép liên quan tới sản phẩm gỗ

EU - FLEGT

- ❑ EU là một trong những thị trường xuất khẩu quan trọng nhất đối với nhiều quốc gia nơi pháp luật và quản trị yếu về lĩnh vực lâm nghiệp đạt mức độ rất nghiêm trọng
- ❑ 28 quốc gia thuộc EU nằm trong số những nước tiêu thụ gỗ và sản phẩm gỗ lớn nhất thế giới.

Kế hoạch hành động FLEGT

Được chấp nhận vào năm 2003

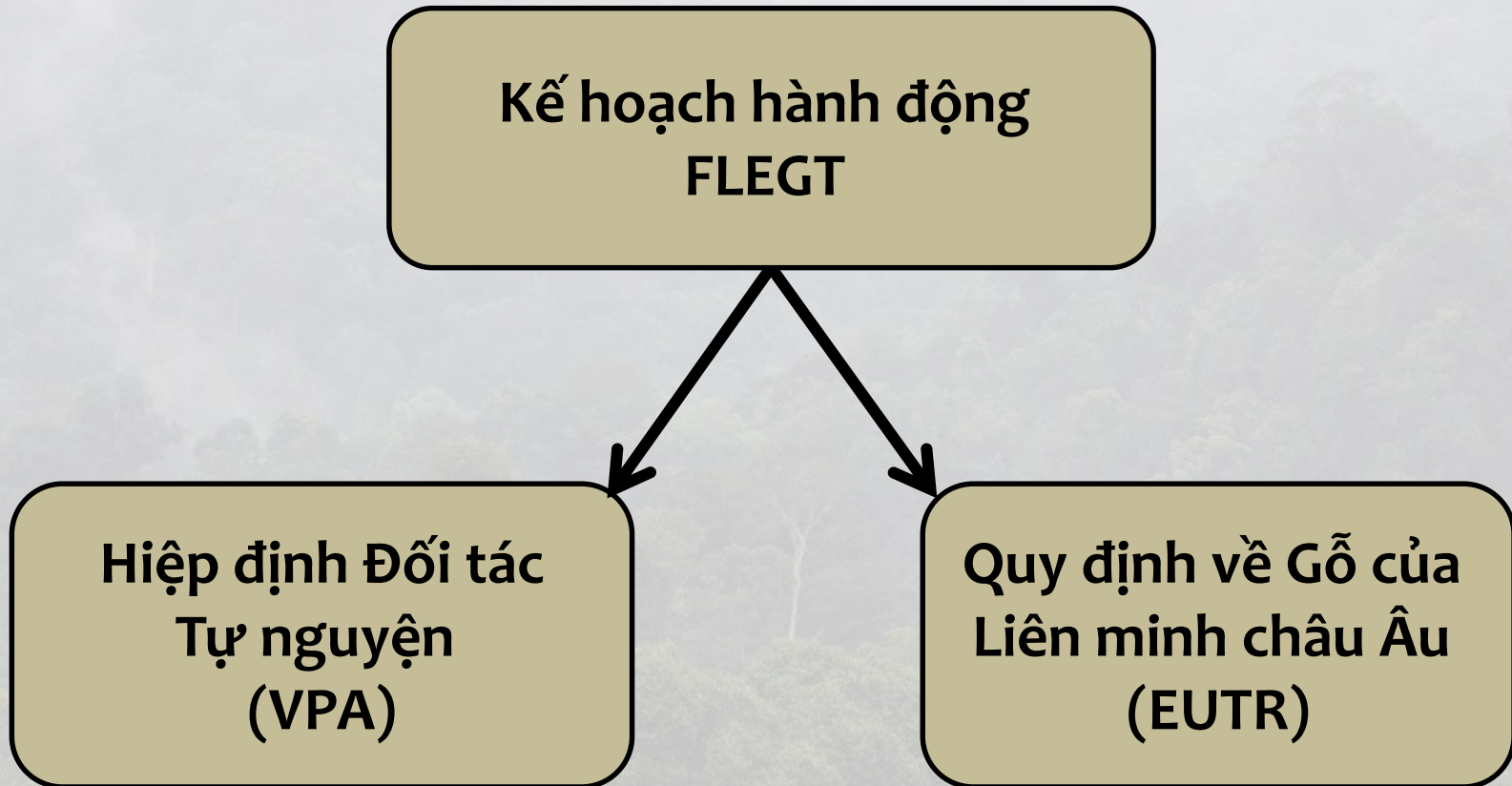
❑ **Mục đích giải quyết việc chặt gỗ trái phép và việc buôn bán có liên quan**

- ❑ kết hợp các biện pháp cung và cầu:
 - Hiệp định Đối tác Tự nguyện của FLEGT
 - Trách nhiệm giải trình hay Quy định về Gỗ của EU
 - Các chính sách mua sắm công
 - Hỗ trợ kỹ thuật và tài chính

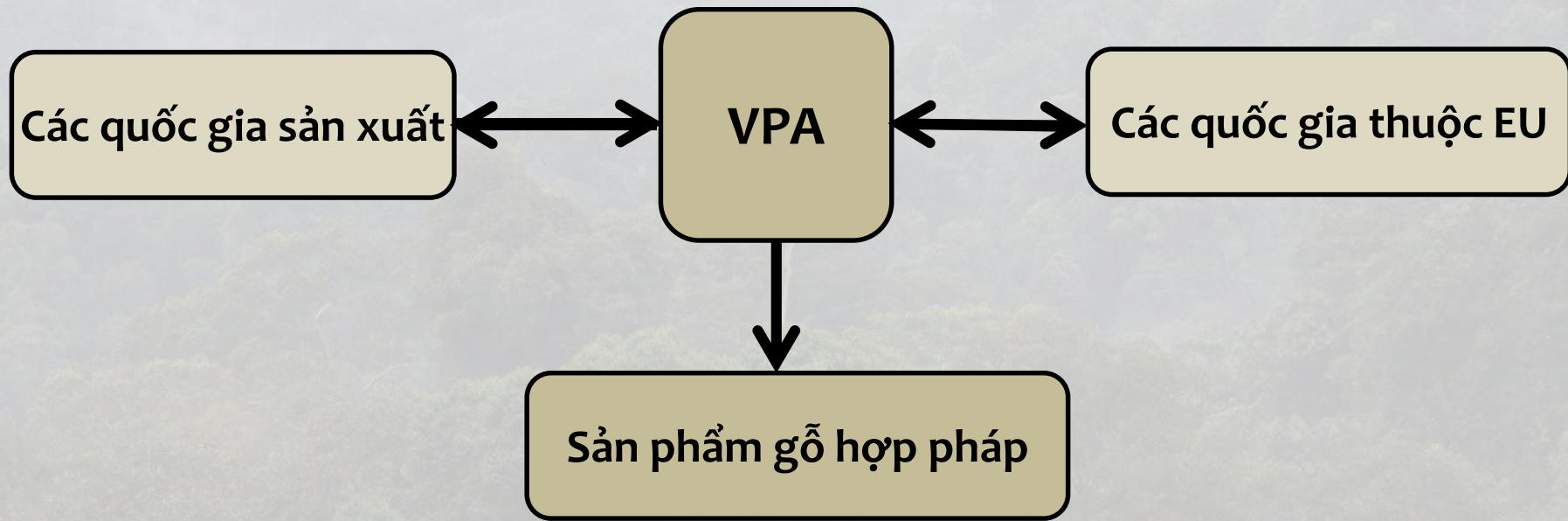
Tăng cường thực thi lâm luật, quản trị rừng và thương mại lâm sản

Hai yếu tố chính:

Hiệp định Đối tác Tự nguyện

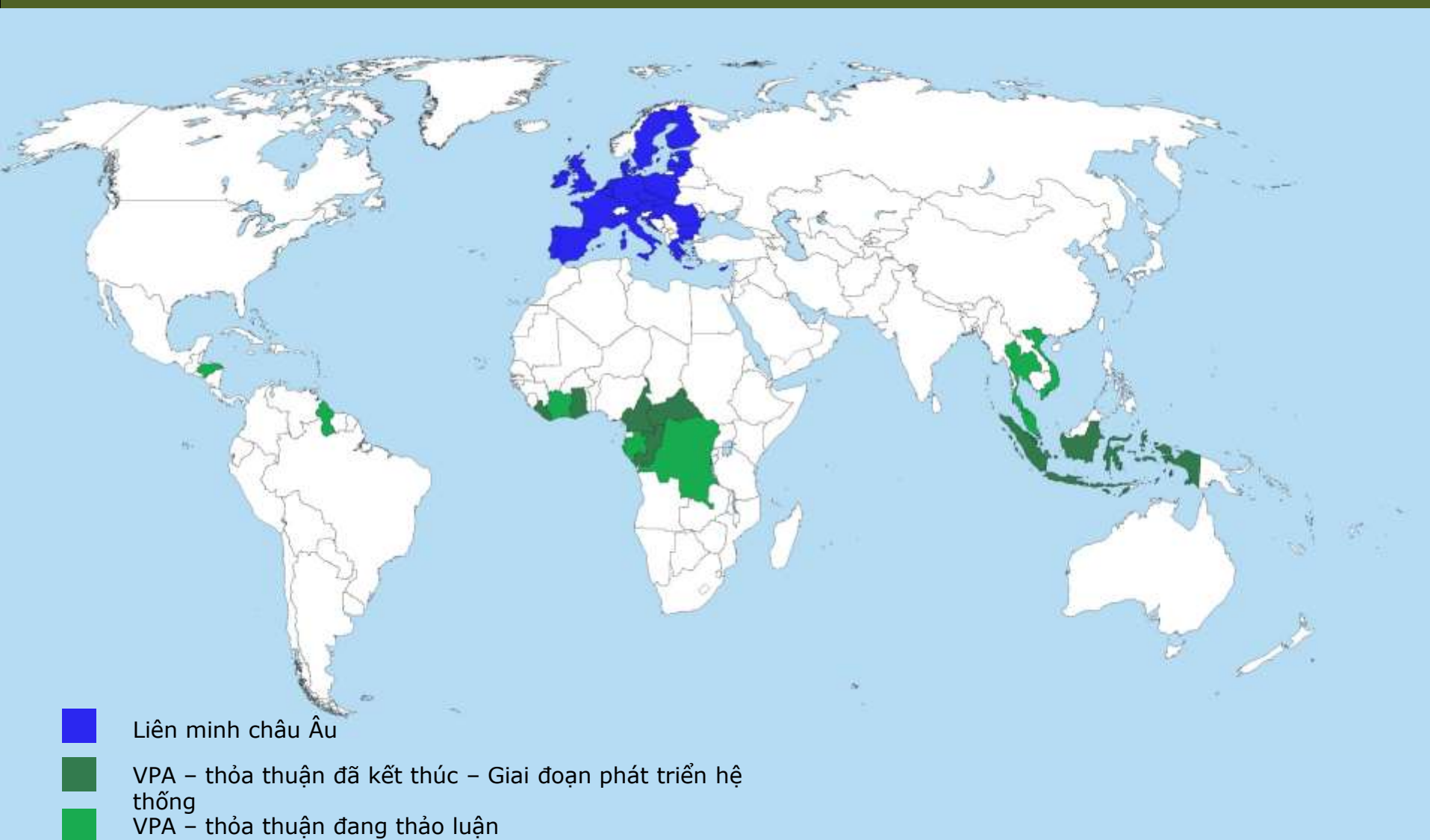
- ❑ Giữa EU và các quốc gia sản xuất gỗ để đảm bảo rằng chỉ có gỗ và các sản phẩm gỗ được khai thác hợp pháp được nhập khẩu vào EU từ các quốc gia tham gia hiệp định.
- ❑ Đây là các hiệp định song phương tự nguyện

Hiệp định Đối tác Tự nguyện

- ❑ Tăng việc buôn bán về gỗ hợp pháp “được đảm bảo” giữa các quốc gia đối tác của FLEGT và EU
- ❑ Thiết lập hệ thống kiểm soát và cấp phép để cung cấp một đảm bảo do chính phủ hỗ trợ về tính hợp pháp
- ❑ Cung cấp hỗ trợ tài chính, kỹ thuật và thể chế để cải thiện việc quản trị rừng

Hiệp định Đối tác Tự nguyện (VPA)

Các chính sách quốc gia/Khu vực

Nhà nhập khẩu gỗ hay sản phẩm gỗ vào Liên minh Châu Âu, Hoa Kỳ và Úc cần phải thực hiện các bước nhằm đảm bảo rằng hàng nhập khẩu của họ là hợp pháp.

Quy định về Gỗ của Liên minh châu Âu (EUTR)

Nhập khẩu vào
EU

Đạo luật cấm khai thác gỗ trái phép của Úc (AILPA)

Nhập khẩu vào
Úc

Đạo luật Lacey

Nhập khẩu vào
Hoa Kỳ

Họ dựa vào các nhà cung cấp của họ đối với việc đảm bảo và/hoặc bằng chứng cho thấy gỗ đó là hợp pháp.

Các chính sách quốc gia/Khu vực

Hoạt động tại những thị trường này yêu cầu bạn giữ nhà cung cấp vui vẻ, hợp pháp và không bị rủi ro của việc bị truy tố

Liên minh
Châu Âu

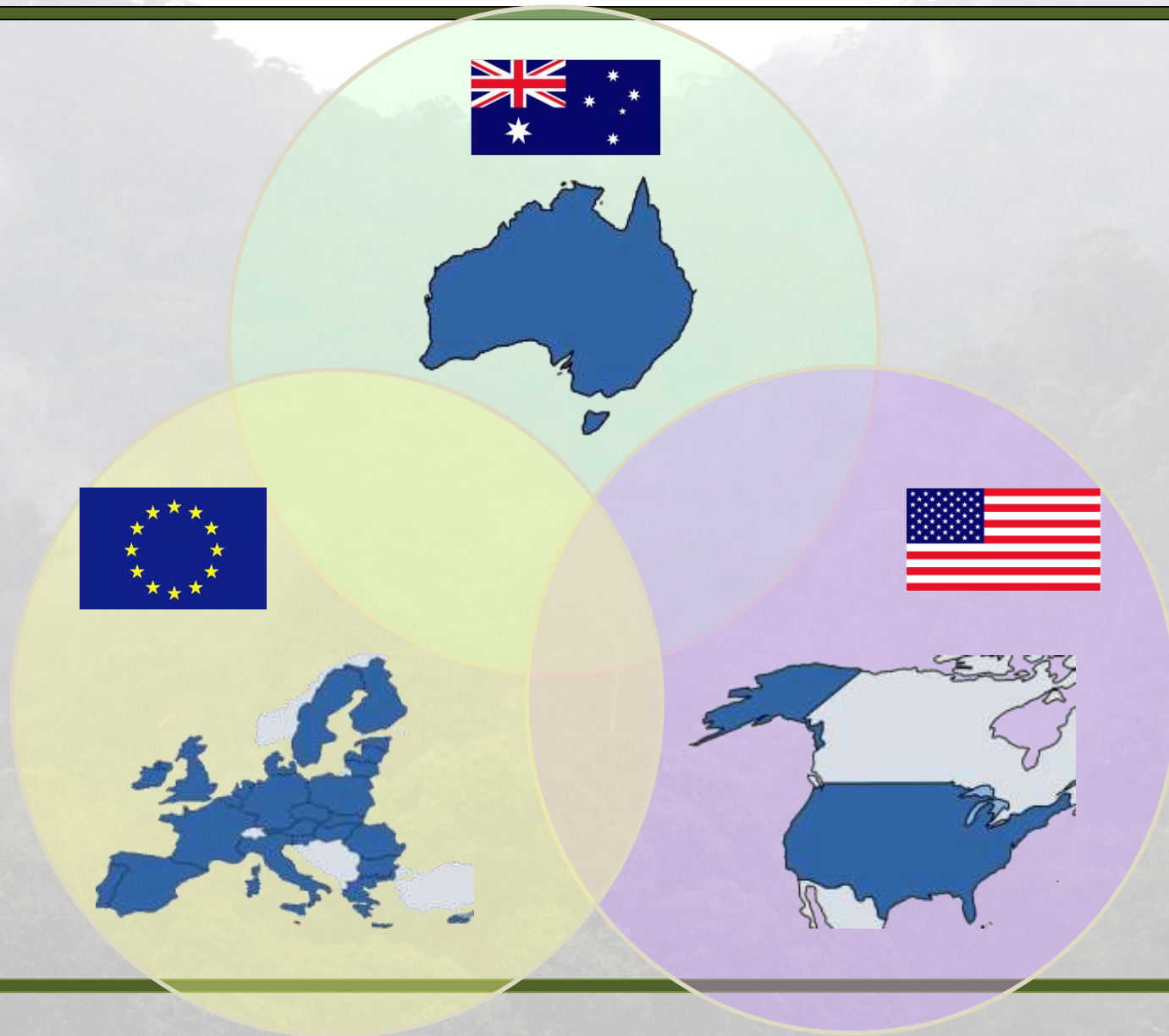
Hoa Kỳ

Úc

Nên nhớ – họ đang lệ thuộc vào bạn để hỗ trợ họ.

Nếu bạn không thể hay không hỗ trợ, bạn có thể làm họ mất việc kinh doanh.

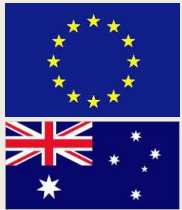
Các chính sách quốc gia/Khu vực – Các trùng lặp

Các chính sách quốc gia/Khu vực - Các trùng lặp

Gỗ thô, gỗ xẻ, gỗ thanh dài, các tấm ván gỗ ép, gỗ liên tục được định hình, gỗ dán, khung bằng gỗ, đồ gỗ nội thất, cửa

Ván gỗ dăm, ván gỗ ép, gỗ nén công nghiệp, thùng ton-nô gỗ, thùng gỗ, bột gỗ ép cơ khí, bột gỗ ép hóa chất, soda hay sulphate, bột giấy hóa chất, bột gỗ hóa chất, sulphite, bột gỗ tái chế bằng máy và hóa chất, Giấy in báo, giấy viết không phủ màng, giấy vệ sinh, giấy gói hàng và bìa cứng không phủ màng, các loại giấy/bìa không phủ màng khác, giấy bóng kính, giấy/bìa composite, giấy/bìa có nếp nhăn, giấy than, giấy/bìa phủ màng, sản phẩm giấy được phủ màng, giấy cuốn thuốc lá, giấy có hàm lượng hơn 4908 carbon, phong bì, cạc, giấy vệ sinh, thùng giấy, giấy làm sách, nhãn, các giấy khác, nội thất văn phòng, nội thất nhà bếp, phòng ngủ, các đồ gỗ gia dụng khác.

Khung ghế bằng gỗ, các khung gỗ khác

Khung ghế bằng gỗ, bọc gỗ.

Quy định về Gỗ của Liên minh châu Âu (EUTR)

Tương đối mới – 3/3/2013.

- ❑ Nhà điều hành của EU không được phép đưa gỗ và sản phẩm gỗ được khai thác trái phép vào thị trường EU.
- ❑ Tại thời điểm viết bài này, chưa có vụ nào được đưa ra tòa.

Quy định về Gỗ của Liên minh châu Âu (EUTR)

Mức xử phạt sẽ được quy định bởi từng quốc gia thành viên của EU

Các mức này cần phải có hiệu quả, phù hợp và có tính răn đe.

Các mức này có thể bao gồm:

Mức phạt

Tương xứng với:

- Chi phí thiệt hại môi trường gây ra;
- Thất thu thuế;
- Phương hại về kinh tế; và
- Giá trị của gỗ hay sản phẩm gỗ.

Tịch thu

gỗ hay sản phẩm gỗ

Đình chỉ

Sự cho phép buôn bán
(ngay lập tức)

Đạo luật cấm khai thác gỗ trái phép của Úc (AILPA)

Mới – 29/11/2012.

- ❑ Cấm việc nhập khẩu gỗ được chặt trái phép và việc chế biến gỗ thô được chặt trái phép
- ❑ Đạo Luật được thông qua năm 2012.
Bản dự thảo Tu chính án đưa ra tháng 5/2013, hy vọng trở thành luật vào tháng 11/2014

Bộ luật cấm chặt gỗ trái phép của Ôxtrâylia (AILPA)

Mức xử phạt cao nhất có thể được áp dụng:

- ❑ 5 năm tù, và/hoặc
- ❑ \$55.000 đô la Úc cho cá nhân, và/hoặc
- ❑ \$275.000 đô la Úc cho công ty hay chi nhánh công ty.

AILPA chưa được thử nghiệm tại tòa.

Hoa Kỳ - Đạo luật Lacey

Lâu đời – 1900.

Chống việc buôn bán bất hợp pháp loài hoang dã
“trái phép”, cá hoặc thực vật.

Bổ sung sửa đổi năm 2008 – Gỗ được bổ sung.

Nhằm mục đích:

- ❑ Phòng chống buôn bán gỗ được khai thác trái phép.
- ❑ Phòng chống buôn bán sản phẩm gỗ tạo thành bởi gỗ được khai thác trái phép.

Hoa Kỳ - Đạo luật Lacey

Hai hợp phần chính :

- ❑ Lệnh cấm buôn bán bất kỳ loài thực vật nào được khai thác, chế biến, vận chuyển, hay bán mà vi phạm luật *
- ❑ Yêu cầu khai báo tên khoa học, giá trị, số lượng và quốc gia khai thác của một số sản phẩm

Bên cạnh đó, sẽ là trái phép nếu gian lận hay đệ trình các tài liệu, tài khoản, hay hồ sơ làm giả của bất kỳ loài thực vật nào được quy định bởi đạo Luật

* Áp dụng đối với luật pháp và thương mại Hoa Kỳ và nước ngoài

Đạo luật Lacey của Hoa Kỳ

Mức xử phạt: khác biệt tùy thuộc vào việc tòa án chứng minh bạn đã biết việc bạn đang phạm tội và tùy thuộc vào giá trị gỗ trái phép có liên quan

Tội nghiêm trọng

- 5 năm tù và
- phạt \$250.000 (cá nhân)
- phạt \$500.000 (công ty)

Tội nhẹ

- 1 năm tù và
- phạt \$100.000 (cá nhân)
- phạt \$200.000 (công ty)

Đã được thử nghiệm rất nhiều lần

Sự truy tố của Đạo luật Lacey của Hoa Kỳ – Ví dụ 1

Công ty Gibson Guitars

- ❑ Công ty Gibson Guitars, nhà sản xuất một số đàn ghi ta có giá nhất trên thế giới.
- ❑ Thừa nhận có thể mua trái phép gỗ mun từ Madagascar và đã đồng ý trả mức phạt \$300.000.

Sự truy tố của Đạo luật Lacey của Hoa Kỳ – Ví dụ 2

Công ty trách nhiệm hữu hạn Style Craft Furniture

Một nhà sản xuất Trung Quốc đồ gỗ chuyên cho trẻ em bị tuyên án với việc buôn lậu quốc tế gỗ bảo tồn

- ❑ Công ty bị tuyên án, theo các điều khoản của thỏa thuận về lời khai, và đã phải trả \$40.000 tiền phạt và chịu 3 năm án treo.
- ❑ Họ cũng được yêu cầu đăng quảng cáo tại 2 ấn phẩm; một tại Trung Quốc và một tại Hoa Kỳ thông báo với các thành viên ngành về hành động của họ và các hậu quả.